

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001670

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малиш Тетяна Юріївна

2. Tetiana Malysh

Кваліфікація: 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6930-6521

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 14.01.15 нервові хвороби

Дата захисту: 22-05-2024

Спеціальність за освітою: 222 Медицина

Місце роботи здобувача: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.613.175

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.51

Тема дисертації:

1. Прогностичне значення та особливості когнітивних розладів у хворих з Лайм бореліозом
2. Clinical and Neurological Characteristics of Lyme Borreliosis Course in Patients with Different Forms of the Disease

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі неврології – визначенню частоти, структури та прогностично значущих факторів розвитку когнітивних порушень у хворих із Лайм-бореліозом, їх взаємозв'язку з клінічними характеристиками захворювання, психоемоційними порушеннями та якістю життя. До даного дослідження було включено 69 (47 жінки, 22 чоловіків) пацієнтів із верифікованим діагнозом Лайм-бореліозу віком від 23 до 77 років (у середньому (M±p) – (49,9±16,26) років), які обстежувалися та лікувалися на базі Центру інфекційних уражень нервової системи Державної установи «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб імені Л. В. Громашевського Національної Академії медичних наук України» та Кошарного некомерційного підприємства Київської обласної Ради «Київська обласна клінічна лікарня» протягом 2014-2022 рр. Тривалість захворювання становила від 1,5 місяця до 20 років (в середньому

- $3,06 \pm 3,95$ роки). Для вирішення завдань дисертаційної роботи, а саме реалізації дослідження за методом «випадок – контроль», для кожного хворого з Лайм-бореліозом нами були підібрані 69 «парних» контролів, співставних за статтю, віком, місцем проживання і т.п.. Використовували результати анкетування здорових осіб, студентів, співробітників клініки. Для лабораторної верифікації діагнозу Лайм-бореліозу проводили двоетапне серологічне дослідження, яке включало визначення титрів імуноглобулінів класу М та G методом імуноферментного аналізу та визначення IgM та IgG до специфічних антигенів борелій за допомогою реакції з імуноного блотингу. Окрім визначення антитіл класів IgM та IgG до борелій, також проведено дослідження ліквору на специфічні антитіла до борелій. Всім пацієнтам із Лайм-бореліозом проводилася специфічна антибіотикотерапія згідно з рекомендаціями сучасних клінічних настанов. Проводилася оцінка загальносоматичного стану пацієнтів, аналіз даних анамнезу, результатів лабораторного дослідження, магнітно-резонансної томографії (МРТ) головного та спинного мозку. У план обстеження респондентів було включено анкетування для визначення наявності та оцінки ступеня виразності когнітивних розладів, тривожно-депресивних порушень, втоми, а також оцінку якості життя. Для оцінки наявності та ступеня тяжкості когнітивних порушень використовували Коротку шкалу оцінки психічного статусу (MMSE) та Монреальську шкалу оцінки когнітивних функцій (MoCA), психоемоційних розладів – Госпітальну шкалу тривоги та депресії (HADS), наявності та вираженості втоми – шкалу тяжкості втоми (FSS). Для оцінки якості життя учасники дослідження заповнювали опитувальник – Коротка версія Опитувальника здоров'я – 36 (SF-36). На першому етапі дослідження була виявлена наявність, оцінка ступеню вираженості когнітивних та психоемоційних порушень у пацієнтів із Лаймбореліозом, а також їх зв'язок із клінічними характеристиками захворювання. На другому етапі оцінювали якість життя пацієнтів цієї категорії та вивчення предикторів її негативної динаміки. Лайм-бореліоз відноситься до інфекційних захворювань, зумовлених інвазійним втручанням іксодових кліщів, уражених бактерією *Borrelia burgdorferi* (*B. burgdorferi*). Незважаючи на значні зусилля для вирішення цієї проблеми, уявлення про важкість захворювання, патофізіологію, віддалені наслідки зараження та оптимальне ведення хворих на Лайм-бореліоз, залишаються суперечливими. При цьому це захворювання є мультисистемним, характеризується враженням шкіри, суглобів, серця, в рідкісних випадках очей, але типовими є ураження нервової системи. Останнє обумовлює вірогідний ризик розвитку когнітивних та психоемоційних 4 порушень. Дані про поширеність, ступінь вираженості котрих, а також їх зв'язок із клінічними характеристиками захворювання є нечисельними і суперечливими. Результати нашого дослідження підтвердили значний поліморфізм захворювання з ураженням різних органів і систем. Встановлено, що у структурі нейробореліозу переважають синдроми хронічної радикулопатії (29,0%), енцефалопатії (24,6%), моно- та поліневропатії (15,9%), та хронічного бореліозного енцефаломієліту (4,3%). У 15,9% пацієнтів виявлено поєднане ураження центральної та периферичної нервової системи. За даними нейровізуалізації зміни на МРТ виявляються у 28,9% хворих: у 10,1% осіб спостерігалися вогнищеві зміни в черепних нервах, у 21,7% – дрібновогнищеві зміни в білій речовині головного мозку, у 29% – атрофічні зміни різної локалізації.

2. The thesis focuses on a current issue in neurology, namely determining the frequency, structure and prognostically significant factors in the development of cognitive disorders in patients with Lyme borreliosis. It explores their interaction with the clinical characteristics of the disease, psycho-emotional disorders and quality of life. 7 The study involved 69 patients (47 women and 22 men) with a verified diagnosis of Lyme borreliosis, aged 23-77 years (mean age (M±n) – 49.9 ± 16.26 years). They underwent examination and treatment at the Center of Infectious Lesions of the Nervous System of the State Institution “Gromashevsky Institute of Epidemiology and Infectious Diseases of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine” and Communal non-commercial enterprise of the Kyiv Regional Council «Kyiv Regional Clinical Hospital» in 2014-2022. The duration of the disease ranged from 1.5 months to 20 years (3.06 ± 3.95 years on average). To address the objectives of the thesis, namely to implement the research using the casecontrol method, 69 matched controls were selected, comparable in terms of gender, age, place of residence, etc. The survey results from healthy individuals, including students, and clinic employees, were used. For laboratory verification of the diagnosis of Lyme borreliosis, a two-stage serological study was performed. This included determining the titers of immunoglobulins IgM and IgG using the enzyme-

linked immunosorbent assay (ELISA) method and identifying IgM and IgG to specific *Borrelia* antigens using immunoblotting. In addition to determining IgM and IgG antibody classes to *Borrelia*, cerebrospinal fluid was also tested for specific antibodies to *Borrelia*. All patients with Lyme borreliosis underwent specific antibiotic therapy in accordance with the recommendations of modern clinical guidelines. The research methodology was based on the assessment of the overall condition of patients, analysis of anamnestic data, laboratory results, and magnetic resonance imaging. The survey plan for respondents included a questionnaire to determine the presence and severity of cognitive disorders, anxiety-depressive disorders, fatigue, as well as an assessment of the quality of life. To assess the presence and severity of cognitive disorders, the Mini-Mental State Examination (MMSE) and the Montreal Cognitive Assessment (MoCA) were used. For psychoemotional disorders, the Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS) was used, and the severity of fatigue was assessed using the Fatigue Severity Scale (FSS). The 8 study participants filled out the Short Form Health Survey – 36 (SF-36) to assess their quality of life. The primary outcome of the study was the presence and severity of cognitive and psychoemotional disorders in patients with Lyme borreliosis, as well as their correlation with clinical characteristics of the disease. As secondary outcomes, the quality of life of patients in this category was assessed, and predictors of its negative dynamics were studied. Lyme borreliosis is an infectious disease caused by the bite of Ixodes ticks infected with the bacterium *Borrelia burgdorferi* (*B. burgdorferi*). Despite significant efforts to address this problem, understanding the severity of the disease, its pathophysiology, long-term consequences of infection, and optimal management of Lyme borreliosis remain controversial. This disease is multisystemic, characterized by involvement of the skin, joints, heart, and, in rare cases, the eyes, and regularly, the nervous system. The latter contributes to the likely development of cognitive and psychoemotional disorders. Data on the prevalence, severity of these disorders, as well as their correlation with clinical characteristics of the disease are limited. The results of our study confirmed significant polymorphism of the disease with involvement of various organs and systems. It was found that in the structure of neuroborreliosis, chronic radiculopathy syndrome predominated (29%), followed by encephalopathy (24.6%), mono- and polyneuropathy (15.9%), and chronic borreliosis encephalomyelitis (4.23%). Combined central and peripheral nervous system involvement was identified in 15.9% of patients. Neurovisualization findings on MRI revealed changes in 28.9% of patients: focal changes in cranial nerves were observed in 10.1% of patients, focal changes in the white matter of the brain in 21.7%, and atrophic changes of various localization in 29%.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Малиш ТЮ, Тріщинська МА. Когнітивні розлади та психоемоційні порушення у хворих із різними формами Лайм-бореліозу. Укр. мед. часоп, 2023;(1 Т 1):77-80. doi: 10.32471/umj.1680-3051.153.237674
- Малиш ТЮ, Тріщинська МА, Панасюк ОЛ, Костюченко АВ, Титаренко НВ. Оцінка поширеності та клінічних особливостей когнітивних розладів у хворих на Лайм-бореліоз в залежності від стадії та форми захворювання. Вісн. Вінниц. нац. мед. ун-ту ім. М. І. Пирогова. 2022;26(4):562-566. DOI: [https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2022-26\(4\)-07](https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2022-26(4)-07) <https://reports-vnmedical.com.ua/index.php/journal/article/view/1067/1021>
- Малиш ТЮ, Тріщинська МА Вплив втоми на когнітивний статус та якість життя пацієнтів із Лайм-бореліозом. Клінічна та профілактична медицина 2023;2(24): 61-67. DOI: [https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(24\).2023.09](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(24).2023.09) <https://cp-medical.com/index.php/journal/article/view/263/231> <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85172225269&origin=resultlist>

- Malysz TYu, Trishchynska MA. (2023). Impact of clinical characteristics of Lyme borreliosis on patients' life quality. . Wiadomości Lekarskie. 2023;76(9):1943-1948 DOI: 10.36740/WLek202309107 https://web.archive.org/web/20231031011521id_/https://wiadlek.pl/wp-content/uploads/archive/2023/WiadLek2023i9.pdf#page=55 KEY WORDS: Lyme borreliosis, quality of life, infectious <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85175404384&origin=resultlist>
- Малиш Т. Ю. РОЛЬ КЛІНІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЛАЙМ-БОРЕЛІОЗУ У ПРОГНОЗУВАННІ КОГНІТИВНИХ ПОРУШЕНЬ Міжнародний неврологічний журнал, 2024; 20(1): 34-40. DOI: 10.22141/2224-0713.20.1.2024.1044 <https://inj.zaslavsky.com.ua/index.php/journal/article/view/1044/1047>

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U104625

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тріщинська Марина Анатоліївна
2. Maryna Trishchynska

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1022-0635

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ключ Вікторія Юріївна
2. Klius Viktoriia Yu.

Кваліфікація: к. мед. н., доцент, 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут епідеміології та інфекційних хвороб імені Л. В. Громашевського Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011947

Місцезнаходження: вул. М. Амосова, буд. 5, Київ, 03038, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фломін Юрій Володимирович

2. Yuriy Flomin

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7123-3659

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волосовець Антон Олександрович

2. Anton Volosovets

Кваліфікація: д. мед. н., доц., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5225-1480

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57200612076

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Насонова Тетяна Іванівна
2. Tetiana Nasonova

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5632-2127

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57382061500

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дуда Олександр Костянтинович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дуда Олександр Костянтинович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Серьогіна Наталія Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна